

Miljøministeren

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022 - 8126
Den 31. august 2022

Miljøministerens besvarelse af MOF alm. Del 1171 stillet d. 7. juli 2022 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål nr. 1171

Vil ministeren besvare følgende spørgsmål om fastsættelse af tærskelværdier under havstrategidirektivet, jf. MOF alm. del - bilag 635:

1. Hvad er årsagen til, at Danmark tog undersøgelsesforbehold i HELCOM og OSPAR? Skyldes det rent naturvidenskabelige forhold, som skulle afklares fagligt i ministeriet, eller har der været inddraget andre ministerier af hensyn til fiskeriet, landbruget eller andre erhverv (jf. ALARA-princippet (As Low As Reasonably Achievable); de fem principper om erhvervsrettet EU-regulering i Danmark: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-om-principper-implementering-af-erhvervsrettet-eu-regulering>)? Såfremt der er indgået andre hensyn i de danske overvejelser, bedes det oplyst, hvilke ministerier der er blevet hørt op til, under og efter møderne.
2. Hvilke andre lande tog forbehold og med hvilken begrundelse? Ministeren bedes fremsende summary records fra de to møder.
3. Vil ministeren sikre, at de nationale tærskelværdier for eutrofiering er færdige, sådan at de kan indgå i forhandlingerne i forbindelse med genbesøget i 2023/24, hvor der skal træffes en endelig beslutning om gennemførelse af kvælstofindsatsen – således at alle nødvendige kvælstof- og fosforindsatser under Vandrammedirektivet og Havstrategidirektivet kan færdiggøres i forbindelse med genbesøget og virkemidler vedtages i god tid inden udgangen af 2027?
4. Hvilke tærskelværdier skal forhandles med Sverige? Kan to medlemsstater alene fastsætte tærskelværdier for fælles farvande?
5. Den danske kvælstof- og fosforindsats har som mål at ramme grænsen mellem moderat og god økologisk tilstand. Ministeren bedes fremsende et skema med angivelse af tærskelværdierne for Høj, God, og Moderat økologisk tilstand, sådan at det tydeligt fremgår, hvilken tilstand regeringen har valgt at sigte efter, og den naturvidenskabelige begrundelse herfor.

Svar

1. Danmarks undersøgelsesforbehold vedr. tærskelværdier i HELCOM og OSPAR i juni 2022 skyldtes behov for mere tid til at bearbejde dokumenterne og gennemføre en national koordinationsproces, herunder at høre EU miljøspecialudvalget og efterfølgende orientere MOF. Mødedokumenter frigives ind i mellem sent fra HELCOM og OSPAR, hvorfor Danmark kan have behov for yderligere tid til at forberede beslutningen og dermed vil være nødsaget til at tage et forbehold af processuel karakter herfor. Det er gængs praksis i Miljøministeriet at koordinere med relevante/berørte ministerier, og alle tærskelværdier er

genstand for tværministeriel koordination som en del af den nationale proces, før Danmark meddeler sin endelige stillingtagen til de enkelte tærskelværdier i de regionale havkonventioner eller på EU-niveau. Konkret er tærskelværdierne koordineret med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Erhvervsministeriet, Transportministeriet, Forsvarsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Finansministeriet. Som det fremgår af orienteringen af Miljø- og Fødevareudvalget den 4. juli 2022, lægger regeringen vægt på, at de foreslåede tærskelværdier er naturfagligt velbegrundede ud fra bedst tilgængelige viden, og at de tager højde for de potentielle risici for havmiljøet samt forsigtighedsprincippet. Danmark ophævede sit forbehold for de pågældende tærskelværdier i både HELCOM og OSPAR 14. juli 2022.

- ./.
2. På OSPAR mødet i juni i år tog Sverige undersøgelsesforbehold for tærskelværdierne for eutrofiering. Det svenske forbehold var ligeledes begrundet med sen tilgængelighed af dokumenter. Referat fra OSPAR mødet er vedhæftet som bilag til dette svar. På et uformelt koordineringsmøde i HELCOM i juni tog kun Danmark undersøgelsesforbehold for tærskelværdier. I HELCOM er alle officielle møder aflyst grundet Ruslands invasion af Ukraine og beslutninger træffes i stedet via en skriftlig proces. Der findes derfor ikke et egentligt mødereferat.
  3. De vedtagne tærskelværdier skal generelt anvendes i tilstandsvurderinger i de regionale havkonventioner. Der vil senere (i 2024) skulle udarbejdes en national tilstandsvurdering. Det følger af havstrategidirektivets cyklus, at der tages stilling til den nationale anvendelse af tærskelværdierne i forbindelse med den nationale tilstandsvurdering. For tærskelværdier for eutrofiering i OSPAR vil det sige ved første del af havstrategi III i 2024, hvor der skal indgå en national tilstandsvurdering og fastsættes miljømål. Det fremgår af OSPARs strategi for 2030, at der i 2022 (efter fastsættelse af tærskelværdier) skal fastsættes maksimalt tilladelige kvælstof- og fosforudledninger til hvert bassin, og efterfølgende skal der senest i 2024 fastsættes nationale udledningslofter, herunder aftales byrdefordeling mellem de lande, der udleder til de pågældende havområder. Det er DCEs vurdering, at det samlet set er usandsynligt, at selv meget restriktive tærskelværdier i OSPAR vil betyde yderligere kvælstofreduktionskrav for Danmark, i forhold til de målbelastninger, der udgør det nuværende faglige grundlag for 3. planperiode i forhold til vandrammedirektivet. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, om fastsættelse af nationale udledningslofter i OSPAR vil være færdige inden genbesøget af Aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug og VP3.
  4. Alle tærskelværdier skal drøftes og godkendes ved enstemmighed i HELCOM og OSPAR. I OSPAR er der dog i princippet mulighed for kvalificerede flertalsafgørelser. Tærskelværdierne er som udgangspunkt baseret på et fagligt grundlag udarbejdet gennem OSPAR. Der er dog praksis for, at fastsættelsen i nogen grad kan overlades til de implicerede lande, såfremt en tærskelværdi kun vedrører enkelte lande eller lokale justeringer. Det er i øvrigt forventningen, at langt de fleste tærskelværdier til brug for den næste runde af regionale tilstandsvurderinger nu er vedtaget.
  5. Målsætningen for kystvandene i de nationale vandområdeplaner for 2021-2027 (VP3) har været det danske udgangspunkt for forhandlingerne i OSPAR. Det har dermed været Miljøministeriets målsætning at fastsætte tærskelværdier for de åbne havområder i OSPAR, der er i bedst mulig overensstemmelse med målsætningen fra VP3. For de åbne områder i OSPAR anvendes kun god/ikke god tilstand, hvilket afspejler kravene i havstrategidirektivet. Ministeriet er derfor ikke i besiddelse af en tabel af den efterspurgte karakter. Da der anvendes forskellige indikatorer i hhv. kystvande og åbne farvande, og da

der også er naturlige forskelle mellem kystvande og åbne farvande, kan OSPARs tærskelværdier for de åbne farvande ikke sammenlignes én-til-én med tærskelværdier fastsat for kystvandene under VP3.

Lea Wermelin

/

Katrine Nissen